

ЗАРУДНИЙ Микола Якович (20. 08. 1921, с. Оріховець, нині Сквир. р-ну Київ. обл. — 25. 08. 1991, Київ) — драматург, прозаїк. Член СПУ (1950). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Навч. в Укр. комуніст. інституті журналістики (Харків, 1939–41), закін. Казах. університет (Алма-Ата, нині Алмати; 1942). Працював журналістом. 1961–63 — гол. ред. Київ. кіностудії худож. фільмів ім. О. Довженка; 1966–69 — секр. правління СПУ, 1981–90 — правління Київ. організації СПУ. Почав друкуватися 1944. Перші п'єси написані в дусі часу, зокрема під впливом творчості О. Корнійчука. Успіх і гол. риси драматургії З. — конфлікт між високим, одухотвореним і приземлено-меркантильним, які означила комедія «Веселка» (1958; 1962), розвинулися у п'єсах «Мертвий бог» (1960), «Фортуна» (1964), «Рим, 17, до запитання» (1969), «Дороги, які ми вибираємо» (1971), «Пора жовтого листя» (1974), «Маестро, туш!»

(1978), «Обочина», «Регіон» (обидві — 1981), «Бронзова ваза» (1985; усі — Київ) та ін. Більшість п'єс — на теми сільс. життя. Відзнач. Державною премією України ім. Т. Шевченка (1978) за трагедію «Тил» (К., 1977; про воєнне лихоліття), що ставилася у Львів. укр. драм. театрі ім. М. Заньковецької (реж.-постановник С. Данченко). У повісті «Мої земляки» (1950), зб. оповідань «Світло» (1961), романах «На білому світі» (1967), «Уран» (1970), «Гілея» (1973; усі — Київ) порушив морал. та екол. проблеми села. За сценаріями З. знято х/ф «Веселка» (за однойм. комедією, 1959, реж. М. Літус), «Стежки-доріжки» (1963, реж. О. Борисов, А. Войтецький), «Тут нам жити» (1973; усі — Київ. кіностудія худож. фільмів ім. О. Довженка), фільми-спектаклі «Чужий дім» (1968), «Вірність» (1977), «І відлетимо з вітрами» (1978), «Тил» (1979; усі — студія «Укртелефільм»).

Основні твори

П'єси. 1959; Антеї. Сини ідуть далі: П'єса. 1961; Ну й діти...: Комедія. 1963; Острів твоєї мрії: Драма. 1963; Марина: Героїчна драма [за мотивами творів Т. Шевченка]. 1965; Сині роси: П'єси. 1968; На білому світі. Уран: Романи. 1975; Твори: У 4 т. 1981–82; Твори: У 2 т. 1991 (усі — Київ).

Рекомендована література

1. Шлапак Д. Я. З любов'ю до сучасника. К., 1981;
2. Спиридонова А. Маестрові туш! // КіЖ. 1991. № 3;
3. [Некролог] // ЛУ. 1991, 29 серп.;
4. Кравченко А. Є. Драматургія Миколи Зарудного // Стильові тенденції укр. літ-ри ХХ ст.: 36. К., 2004.

А. Є. Кравченко

Бібліографічний опис:

Зарудний Микола Якович / А. Є. Кравченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15616>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).